

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1589

din 15 decembrie 2016

Prin Raportul nr. 7602/IJ/1705/DIP/26181/SI/2016 Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor privind apărarea independenței și imparțialității procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și a independenței sistemului judiciar în ansamblul său.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

La data de 17 noiembrie 2016 a fost înregistrată la Inspecția Judiciară sesizarea Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, prin care, în conformitate cu dispozițiile art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, a solicitat efectuarea verificărilor necesare pentru a se stabili dacă informațiile apărute în articolul: „Iar se ațâță dihoniu la Târgu Mureș” publicat în ziarul „Puterea” din data de 14.11.2016 au fost de natură să aducă atingere independenței și imparțialității procurorilor Direcției Naționale Anticorupție, precum și independenței sistemului judiciar, în ansamblul său.

Urmare a publicării articolului menționat, Direcția Națională Anticorupție a sesizat Consiliul Superior al Magistraturii apreciind că, afirmațiile participanților

la protestele organizate la data de 12.11.2016, în Târgu Mureș, Sfântu Gheorghe, Cluj-Napoca și Miercurea Ciuc, de reprezentanți ai UDMR și unii ierarhi locali (maghiari), dacă se dovedesc a fi reale: „sunt de natură să submineze autoritatea judecătorească” și să pună „în discuție deontologia profesională a magistraților” aducând „atingere independenței sistemului judiciar”, prin aceea că acreditează ideea că: „activitatea procurorilor implicați în înfăptuirea procesului judiciar se desfășoară cu încălcarea principiului consacrat de art. 2 din Codul de procedură penală conform căruia procesul penal se desfășoară conform dispozițiilor prevăzute de lege”.

La data de 4 noiembrie 2016 Direcția Națională Anticorupție – Biroul de informare și relații publice a emis comunicatul de presă nr. 1342/VIII/3.

Situația de fapt prezentată în acest comunicat de presă constituie obiectul dosarului penal nr. _____ al Direcției Naționale Anticorupție – Serviciul Teritorial Târgu Mureș, în care, la data de _____ s-a dispus _____

_____ față de inculpatul _____

pentru săvârșirea _____
față de inculpatul _____ în cadrul _____
s-a dispus _____ fiind

prezentat judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Mureș, la data de _____ cu propunere _____

În sarcina inculpatului _____ s-a reținut că, în calitate sa _____
_____ fără drept a dispus înființarea unei noi unități de învățământ _____

începând cu _____ în urma divizării parțiale a _____
_____ din _____ transferarea specializării cultul romano-catolic de la _____, la liceul nou înființat, precum și transferarea parțială a drepturilor și obligațiilor privind autorizarea de funcționare

vedere exprimat de președintele executiv al UDMR, _____, ca simplu participant la protestul organizat de Fundația Statusul Romano-Catolic, la data de 12.11.2016, în Cluj-Napoca, „Președintele executiv al UDMR, _____ a declarat, sâmbătă, că nu DNA trebuie să decidă dacă maghiarii din România pot să învețe în limba maternă, făcând referire la situația de la Liceul Teologic Romano-Catolic din Târgu Mureș.” Nu putem să ne jucăm cu soarta a 400 de copii. Acum ne gândim dacă școala în sine poate să funcționeze sau nu, dacă bacalaureatul lor are o putere sau nu. Asta vrem, ca nu DNA să decidă dacă avem voie să învățăm în limba maghiară sau nu. Credem că pentru o problemă administrativă — se pare că a fost o problemă administrativă, nu trebuie închis nimeni, nu trebuie desființată o școală”, a spus Kovacs Peter.

Agencia de știri „Ziare. Com” a publicat la data de 12 noiembrie 2016, orele 22.48, articolul „DNA anchetează situația de la _____”.

„...” sute de oameni au protestat cu lumânări și cârți” în cuprinsul căruia s-au menționat următoarele: „...”.

...” a explicat că este șocat de situația de la liceul din Târgu-Mureș. „Înființarea Liceului Romano-Catolic din Târgu Mureș s-a făcut cu respectarea legii și noi credem că directorul _____ este nevinovat. Atacul împotriva acestuia este unul împotriva Constituției României. Liceul funcționează de șapte ani, de ce până acum nimeni nu a contestat că funcționează ilegal? Există tentative să ni se ia școlile confesionale. Organele judiciare din România au datoria să facă dreptate în cazul liceului din Târgu Mureș, sper că acest caz nu va deveni unul de conflict interetnic și să ajungem să întreprindem gesturi necugetate”, a declarat _____.

De asemenea, în cuprinsul ziarului „Cotidianul.ro” din data de 13 noiembrie 2016 a fost publicat articolul „Lider UDMR: Nu DNA trebuie să decidă dacă avem voie să învățăm în limba maghiară” în cuprinsul căruia autorul a prezentat punctul de vedere exprimat de _____ detaliat de agenția „Agerpres”: „Nu DNA trebuie să decidă dacă maghiarii din România pot să învețe în limba

maternă, a declarat președintele executiv UDMR, făcând referire la situația de la Liceul Teologic Romano-Catolic din Târgu Mureș.”

Pe fondul acestor articole de presă, în cuprinsul cotidianului „PUTEREA” din data de 13 noiembrie 2016, orele 21.01 a fost publicat articolul: „Iar se ațâță dihonnia la Târgu Mureș. Proteste UDMR&Biserica Catolică Maghiară din Transilvania în patru mari orașe”, în conținutul căruia autorul Robert Veres a prezentat următoarele informații, unele preluate de la alte agenții de știri:

„Mii de etnici maghiari, unii purtând afișe cu mesaje antinaționale, au protestat sâmbătă, la Târgu Mureș, Sfântu Gheorghe, Cluj-Napoca și Miercurea Ciuc, la invitația UDMR și a unor ierarhi locali (maghiari), față de situația Liceului Romano-Catolic din Târgu Mureș, care este în pragul desființării, cei 328 de elevi din clasele 0 - 12 urmând a fi relocați. Măsura s-ar impune întrucât Liceul Romano-Catolic (fost Unirea) a fost înființat în urma unui abuz, autorii abuzului, respectiv șeful inspectoratului școlar județean Mureș și directorul liceului, fiind anchetați de DNA, primul în stare de arest preventiv, iar al doilea sub control judiciar.”....

„...UDMR și prelații catolici de etnie maghiară consideră că e vorba de un abuz al Justiției din România și se opun categoric desființării .

cerând ridicarea controlului judiciar instituit în cazul directorului . Este unul dintre efectele, în cascadă, ale interferării permanente ale politicului în Justiție, ale contestărilor deciziilor definitive ale instanțelor, ale atacurilor la adresa DNA”.

„....Pe de altă parte, UDMR greșește flagrant, întrucât protestul nu este îndreptat împotriva legislației care a permis ca faptele celor doi acuzați să fie incriminate, ci împotriva deciziilor procurorilor DNA și ale judecătorilor, decizii care sunt luate în baza legislației existente.”

„Comunicatul DNA pe acest subiect lasă de înțeles că lucrurile sunt mai complicate decât par, în același dosar fiind urmărite penal, deocamdată în stare de libertate, și alte persoane...”

„...Prin urmare, UDMR se comportă ca un partid care nu respectă democrația, principiul separației puterilor în stat, primatul legii și independența Justiției. UDMR a adoptat o poziție în general neutră față de dezbaterile din societate referitoare la integritatea politicienilor, protestând însă, viguros, ori de câte ori un membru al său și, prin extensie, al comunității maghiare, este anchetat pentru fapte de corupție sau conexe”.

În același articol, în subtitlul: „Declarațiile incitatoare ale preotului _____
„autorul articolului prezintă poziția parohului _____

_____ „La Cluj-Napoca, aproximativ 300 de persoane au participat la protestul de sâmbătă, în Piața Unirii. Parohul Bisericii Romano-Catolice „Sf. Mihail”, _____, s-a declarat șocat de situația de la liceul din Târgu-Mureș. „Înființarea Liceului Romano-Catolic din Târgu Mureș s-a făcut cu respectarea legii și noi credem că directorul Tamasi este nevinovat. Atacul împotriva acestuia este unul împotriva Constituției României. Liceul funcționează de șapte ani, de ce până acum nimeni nu a contestat că funcționează ilegal? Există tentative să ni se ia școlile confesionale. Organele judiciare din România au datoria să facă dreptate în cazul liceului din Târgu Mureș, sper că acest caz nu va deveni unul de conflict interetnic și să ajungem să întreprindem gesturi necugetate. Suntem oprimați, dar nu vom fi niciodată nimiciți, vom fi puși la pământ, dar nu vom pieri. Cerem organelor abilitate să respecte dreptul bisericilor de a înființa școli și să înceteze această persecuție la adresa bisericilor și școlilor”, a declarat Kovacs Sándor.

În continuarea articolului, autorul a prezentat comunicatul Direcției Naționale Anticorupție nr. _____ din data de 4 noiembrie 2016, apoi, în subtitlul „Lider UDMR: „Noi vrem ca nu DNA-ul să decidă” a prezentat punctul de vedere al liderului UDMR _____ care, exprimat cu ocazia protestelor din data de 12.11.2016: „Cerem ajutorul comunității maghiare, trebuie să ne apărăm drepturile și școlile, pentru că noi credem că putem rămâne maghiari în continuare în România, dacă avem școli, dacă putem studia în limba maternă. Noi vrem ca nu

DNA-ul să decidă dacă avem voie să învățăm în limba maghiară sau nu”, a declarat, la Cluj Napoca, [redacted] președinte executiv al UDMR.”

Constituția României prevede în art. 30 alin.1 și 6 că: „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile însă, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 132 din Constituția României și art. 62 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor legalității, imparțialității și controlului ierarhic.

În acest context, mesajele transmise în spațiul public, de lideri UDMR și prelații catolici de origine maghiară, în perioada 7 - 13 noiembrie 2016, au fost redare în mai multe articole de presă printre care și în articolul „Iar se ațâță dihonnia la Târgu Mureș. Proteste UDMR& Biserica Catolică Maghiară din Transilvania în patru orașe”, publicat în cotidianul „Puterea” din data de 13 noiembrie 2016, au fost lipsite de obiectivitate și de natură să influențeze, în mod negativ, opinia publică cu privire la integritatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție, să-i discrediteze, afectând astfel imaginea întregului corp profesional.

Prin prezentarea deformată a situației Liceului Romano-Catolic din Târgu Mureș, lideri din UDMR și prelații catolici de origine maghiară au reușit să culpabilizeze, în spațiul public, această structură de parchet, cu consecința afectării independenței și imparțialității procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și a scăderii încrederii cetățenilor în sistemul judiciar.

Nemulțumirea liderilor UDMR și a prelaților catolici de origine maghiară este determinată de faptul că, în dosarul [redacted] al Direcției Naționale Anticorupție – Serviciul Teritorial Târgu Mureș sunt cercetați doi conaționali în legătură cu înființarea, cu încălcarea dispozițiilor legale, a

Într-un stat de drept, nimeni nu are dreptul să extrapoleze nemulțumirile referitoare la instrumentarea unei anumite cauze, asupra întregului sistem judiciar.

În măsura în care procedează astfel, persoana care face astfel de afirmații aduce atingere în mod inevitabil, principiului independenței și imparțialității procurorilor, cu consecința afectării prestigiului justiției.

Dorind să promoveze independența sistemului judiciar, prin Recomandarea (2010)¹² privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, Comitetul de Miniștri al statelor membre a elaborat mai multe reguli cu valoare de principiu.

Una dintre acestea vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor.

Documentul prevede că, sensul de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

În raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU din 1987 se precizează că „principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat” (pct. 75).

Pe de altă parte, în „Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului”, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a O.N.U. din același an, rezultă că: „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”.

Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților, adoptată la Congresul VIII al O.N.U., la pct. 4 prevede că: „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

În Recomandarea (2000)¹⁹ a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind rolul urmăririi penale în sistemul de justiție penală, adoptată la data de 06 octombrie 2000 la cea de-a 724-a reuniune a delegaților miniștrilor, la pct. 11 din capitolul: „Relația dintre procurorii publici și puterea executivă și legislativă” se prevede că: „statele trebuie să ia măsurile adecvate pentru a se asigura că procurorii

publici își pot efectua îndatoririle și responsabilitățile profesionale fără intervenție nejustificată sau expunere la responsabilitatea civilă, penală sau de alt tip”.

Plenul apreciază că afirmațiile făcute în spațiul public de lideri ai UDMR și prelați catolici de origine maghiară, în legătură cu înființarea

I. în timp ce împrejurările înființării acestei unități școlare fac obiectul unor cercetări penale, au depășit limitele admisibile ale dreptului la libertatea de exprimare.

Acest drept nu este unul absolut ci este susceptibil de anumite restrângeri, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în afacerea „Braford contra Danemarcei” a decis că: „interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior celui de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”.

În cauza „Pager și Oberschlick contra Austriei” s-a statuat că: „activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”.

Pentru a-și îndeplini în mod corespunzător atribuțiile, magistrații au nevoie de încrederea opiniei publice, iar această încredere ar putea fi afectată de afirmațiile care pun la îndoială capacitatea profesională, integritatea și imparțialitatea procurorilor și judecătorilor.

Plenul reține că prin afirmațiile făcute în spațiul public de lideri ai UDMR și prelați catolici de origine maghiară, în legătură cu înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic Tîrgu Mureș, s-a indus în mod indirect ideea unei funcționări anormale și incorecte a sistemului judiciar, în sensul că procurorii Direcției Naționale Anticorupție ar instrumenta dosarele penale în mod preferențial și nu în baza unor probe administrate legal.

Având în vedere considerentele expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că informațiile transmise în spațiul public de lideri ai UDMR și prelați catolici de origine maghiară, prezentate în articolul "Iar se așază dihonă la Tâgu Mureș. Proteste UDMR Biserica Catolică Maghiară din Transilvania în patru orașe.", publicat în ziarul "Puterea" în data de 14.11.2016, sunt de natură să afecteze independența și imparțialitatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și implică a întregului sistem judiciar.

În fața de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți:

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art. 1. Apreciază că informațiile transmise în spațiul public de lideri ai UDMR și prelați catolici de origine maghiară, prezentate în articolul "Iar se așază dihonă la Tâgu Mureș. Proteste UDMR Biserica Catolică Maghiară din Transilvania în patru orașe.", publicat în ziarul "Puterea" în data de 14.11.2016, sunt de natură să afecteze independența și imparțialitatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și implică a întregului sistem judiciar, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Art. 2. Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare, în vederea punerii în aplicare, potrivit legii.

Dată în București, la data de 15 decembrie 2016

Președinte,
Judecător Mircea ARON

